7/1712 -3-
78

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
A N K A R A

SÜRELİ
01.../05/2000

SAYI : B.09.0.APK.0.22.00.00.17/504

KONU : Rize Milletvekili
Prof.Dr. Mehmet BEKAROĞLU' nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) T.B.M.M. Genel Sekreterliği' nin 03.04.2000 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS. 0.10.00.02-4916-11615 sayılı yazı.

b) Başbakanlığın 07.04.2000 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-199-13/1734 sayılı yazısı.

İlgili (a) yazı gereğince, ilgi (b) yazı ilişiğinde alınan Rize Milletvekili Prof.Dr. Mehmet BEKAROĞLU' nun, ihaleler konusunda Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımın koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri, T.B.M.M. 7/1712 esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Söz konusu önergede yer alan hususlara ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Koray AYDIN
Bakan

EKLER :
EK- 1 Cevap Yazısı (4 Adet - 4 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/1712 -4-
79

RİZE MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET BEKAROĞLU'NUN (7/1712-4916) ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ' NİN SORULARI VE CAVAPLARI

SORULAR :

Son günlerde basında Bayındırlık Bakanlığının yaptığı ihaleleri alan işadamlarının partileri üzerinde geniş spekülasyon yapılmaktadır. Sayın Koray Aydın ihale alanların çoğunun ANAP'lı işadamları olduğunu iddia ederken, ANAP Teşkilat Başkanı Sayın Taranoğlu ise ihalelerin çoğunu MHP'li işadamlarının aldığını açıklamaktadır. Bu durum, yani devlet ihalelerinin bu şekilde paylaşılıyor olması halkımızı rahatsız etmektedir.

Bu nedenle;

1- Bu spekülasyonlar doğrumudur? Bu konunun araştırılması için herhangi bir çalışmanın yapılması düşünülüyor mu?

2- Bu iddialar hakkında kamuoyuna açıklama yapılacak mıdır?

3- Devlet ihalelerinin siyasi rant aracı olarak kullanılmasının önlenmesi için herhangi bir tedbirin alınması düşünülüyor mu?

CEVAP :

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, ülkemizin en büyük yatırımcı kuruluşu olarak her yıl çok sayıda ihale yapmaktadır.

Bakanlığımız yapmış olduğu bu ihaleler sonucu gerçekleştirmiş olduğu alt ve üst yapı yatırımlarıyla ülke kalkınmasına önemli katkılar sağlamaktadır.

1848 yılında kurulan ve 23 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisinin Ankara'da açılışıyla birlikte de oluşturulan ilk Bakanlıklar arasında yer alan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı; gerçekleştirmiş olduğu tüm hizmet ve faaliyetlerinde hukuka, yasalara ve ilgili tüm mevzuata uygun olarak faaliyet göstermeyi temel hedef edinmiştir.

İcraatlarında bu temel hedeften sapma gösterenlere, kim olursa olsun gerekli yasal işlemi yapmaktan kaçınmamıştır.

57. T.C. Hükümetinin göreve geldiği tarihten itibaren Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı ile Bağlı ve İlgili Kuruluşları tarafından çok sayıda işin ihalesi yapılmıştır. Yapılan ihalelerde müteahhitler arasında hiçbir biçimde ayrım yapılması söz konusu olmamıştır.

./..

İhaleler ne kadar yasalara ve mer'i hukuka uygun yapılsa da bazen amaçlı olarak, bazen de iyi niyetli de olsa çeşitli nedenlerle zaman zaman usulsüzlük söylentileri ve spekülasyonları olabilmektedir. Bu söylentileri ve spekülasyonları tamamen ortadan kaldırabilmek mümkün olamamaktadır.

17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen Deprem zararlarının telafisi konusunda gerek Hükümetimizce gerekse de Bakanlığımızca olağanüstü çaba harcanmış, gece gündüz çalışılarak vatandaşlarımızın mağduriyetleri giderilmeye çalışılmıştır.

Hükümetimizin ve Bakanlığımızın göstermiş olduğu performans ve başarı hem Yüce Türk Milleti tarafından hem de tüm uluslararası kamuoyu tarafından takdirle karşılanmıştır.

Doğal olarak elde edilen bu başarıyı çekemeyenler ile bu başarıdan pay alamayanlar çeşitli spekülasyonlara yol açabilecek söylenti ve dedikoduları da yapabilmektedirler.

Bilindiği gibi kamu ihaleleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır. Bu kanunun gelişen ve değişen günümüz koşullarına göre yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.1993 yılında hazırlanarak T.B.M.M. gündemine alınan ve görüşülmediği için kadük olan 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, geçen zaman içinde geliştirilerek yeniden düzenlenmiş, görüş ve önerileri alınmak üzere Bakanlıklara gönderilmiştir.

Maliye Bakanlığı, Hükümet Çalışma Programında her iki Bakanlığa birden tevdi edilen bu görevin müştereken yürütülmesi için oluşturulacak bir komisyon marifeti ile "Avrupa Topluluğu"na uyum çalışmaları kapsamında, topluluk mevzuatına uyumlu bir Kanun tasarısı hazırlanmasını önermiştir.

Bakanlığımızca da uygun görülen bu teklif üzerine Maliye Bakanlığı ile müşterek bir çalışma komisyonu kurulmuş ve bu Komisyon çalışmalarını sürdürerek, 2886 sayılı Kanunda yapılabilecek değişiklikleri belirlemiştir. Önerilen değişikliklerle; uygulama projesi yapılan yapım işlerinde "ANAHTAR TESLİMİ GÖTÜRÜ BEDEL", uygulama projesi yapılmayan yapım işlerinde "TEKLİF BİRİM FİYAT" almak suretiyle, diğer işlerde ise "GÖTÜRÜ BEDEL'le ihaleye çıkılması benimsenmiş, birim fiyatlara dayalı keşiflerle ihale yapılmasından vazgeçilmiştir. Böylece işlerin süresinde ve keşif artışı olmaksızın bitirilmesi sağlanacağı gibi, ihalelerde sözü edilen rekabet ortamı geliştirilecek ve de usulsüzlük ve yolsuzluklar önlenmiş olacaktır.

Müşterek Komisyon tarafından önerilen diğer değişiklikler ise şunlardır:

a) Yasanın kapsamı genişletilerek KİT'ler dahil bütün Kamu Kurum ve Kuruluşları bu yasa kapsamına alınmıştır.

b) Devlet'in "Satım" işleri, kapsamından çıkartılmış, bunun için ayrı bir yasa düzenlenmesi önerilmiştir.

c) "Uygulama Projesi" olmayan işlerin ihalesi yasaklanmış, ancak ihaleden önce uygulama projesi yapılması için zaman olmayan işlerde (Afet olması durumları gibi) ön projeyle ihalesine izin verilmiştir.

d) Ödenek yetersizliği nedeniyle uzun yıllar bitirilemeyen yıllara sari işlerde ihale yapılabilmesi için, en az %20 ödeneğinin bulunması şartı getirilmiştir.

e) "İhale Komisyonu" dışında; yeterlik komisyonu, teknik komisyon gibi başka hiçbir komisyon kurulmayacak, ihaleyi, "İhale Komisyonu" sonuçlandıracaktır.

   Bu amaçla düzenlenecek "Yapım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği"nde İhale Komisyonu"nun çalışmalarını kolaylaştıracak düzenlemeler yapılacak, isteklilerden asgari düzeyde belge istenecektir.

f) Mevcut yasada ihale tarihinden en az 10 gün olan ilan edilme süresi yapılan düzenlemeyle 30 güne çıkartılacaktır.

g) Günün şartlarında geçerliliğini yitiren teminat miktarları olan %3 geçici teminat %6 kesin teminat yeniden düzenlenerek, teklif edilen bedelin en az %4'ü geçici teminat, %10'da kesin teminat olarak belirlenmiştir.

h) Uygun bedelin tespitinde; Maliye Bakanlığı, teknik değerlendirme gerektiren yapım, hizmet ve alım ihalelerinde uygun bedelin, teknik ve mali yönden yapılacak değerlendirme sonucunda en yüksek puana sahip teklifin, teknik değerlendirme gerektirmeyen işlerde ise en düşük teklifin olması değerlendirilmektedir.

i) Kesinleşen ihale sonucunun, 15 gün içinde Resmi Gazete'de ilan edilmesi şartı getirilmiştir.

k) İhale usulleri; "Açık İhale Usulü", "Belli İstekliler Arasında İhale Usulü" ve "Pazarlık Usulü" şeklinde belirlenmiş, "Yarışma Usulü" ise ihale usullerine tabi olmayan işler kapsamına alınmıştır.

   "Emanet Usulü" ile yapılacak işler, sadece işgücü, malzeme, makine, araç ve gerece sahip idarelerin, bu imkanlarını kullanarak emaneten yapabilecekleri işler olarak sınırlandırılmıştır.

./..

7/1712 82-7-

Mevcut yasada emaneten yapılması öngörülen diğer işler ise; "Pazarlık Usulüne aktarılmış ve pazarlık usulü ile bu işlerin yapımına imkan sağlayacak şekilde parasal sınırların yükseltilmesi planlanmıştır.

l) Sözleşme devirleri; üç yıl içinde bir defa yapılacak şekilde sınırlandırılmıştır.

m) İş artışı %20 ile sınırlandırılmış (mevcut yasada %30'dur.), uygulama projesi yapılmayan yapım işlerinde ise, bu sınır %50 olarak benimsenmiştir. %50'den fazla artışlarda, işin %100'ünü geçmemek üzere Bakanlar Kurulu Kararı'nın alınması şartı getirilmiştir.

Yapılması öngörülen bu düzenlemelerin Bakanlıkların nihai görüşlerine sunulmasından sonra tasarıya son şeklin verilerek, Bakanlar Kuruluna sunulması planlanmaktadır.